

3. OLDAL

A KRÍZIS
AGRÁR-
GARANCIA
PROGRAM
II. SZAKASZA

4. OLDAL

A HÚSFELDOL-
GOZÁS SZOLGÁ-
LATÁBAN

8. OLDAL

ÖNTÖZÉS-
FEJLESZTÉS
ALAPÍTVÁNYI
SEGÍTSÉGGEL

Interjú

KIHÍVÁSOK ELŐTT A HAZAI ÁLLATTENYÉSZTÉS: ÉSZSZERŰ FINANSZÍROZÁSRA VAN SZÜKSÉG

A számos ágazatból felépülő állattenyésztés a hazai agrárszektor meghatározó része, ám több területe, sok vállalkozása pénzügyi-finanszírozási és versenyképességi gondokkal küszködik. A nehézségekhez az utóbbi időben megemelkedett inputárak is hozzájárulnak. Az állattenyésztés széles köre hatékonyságnövelő, korszerűsítő fejlesztésekre szorul. Ezt segíti, hogy az állattartó vállalkozások nagy volumenű támogatási forráshoz férhetnek majd hozzá az előttünk álló években. Megkerülhetetlen azonban a támogatások észszerű, piaci igényekre alapozott felhasználása, a stabil finanszírozási rendszer biztosítása. Erről beszélgettünk Zászlós Tiborral, a Magyar Állattenyésztők Szövetségének elnökével.

Hogyan értékeli a magyar állattenyésztés elmúlt évekbeli fejlődését?

Minden ágazatban volt előrelépés az elmúlt tíz évben, hol több, hol kevesebb. Ez már önmagában is jó eredmény, hiszen ezt az időszakot megelőzően a hazai állattenyésztési ágazatokról inkább a rossz hírek jöttek csak. Ehhez agrárbékére volt szükség, és arra, hogy az ágazatokból érkező javaslatokra a döntéshozók, a magyar kormány fogékony, a megvalósításukra pedig képes legyen. 2010 óta soha nem látott mennyiségű nemzeti és uniós támogatási forrás jutott el az állattenyésztőkhöz és a gazdák hitelállománya is rekord szintre emelkedett. Persze nem volt elég a lefelé tartó trendeket megtörni, hanem meg kellett fordítani azokat, amihez már éveken át folytatott kitartó közös munkára, együttműködésre volt és van szükség továbbra is a szakmán belül, valamint a döntéshozatalban és a végrehajtásban dolgozókkal. A magyar agrártársadalom nagyobb része összeállt egy olyan egységes csapattá, amely nemcsak akarja, de képes is jó irányba navigálni a korábban a piaci viharoknak rendkívüli módon kiszolgáltatott ágazatokat. Azt tehát mindenképpen nagy és kedvező változásnak tekintem, hogy az Agrárgazdasági Kamara, a Magyar Állattenyésztők Szövetsége és tagszervezetei, az elismert szakmaközi szervezetek egységben dolgoznak, küzdenek azért, hogy a magyar állattenyésztés szuverenitása megmaradjon, a termelés pedig jövedelmező legyen. Persze azt is tudom jól, hogy miközben mi talpra álltunk és elkezdtünk kiegyenesedni, a versenytársak is komoly fejlesztéseket hajtottak végre. A technológiai fejlődés nem áll meg, sőt, egyre gyorsabb és

ZÁSZLÓS TIBOR

AZ ÁLLATTENYÉSZTÉS A
NÖVÉNYTERMESZTÉSHEZ
KÉPEST A FINANSZÍROZÁSI
LEHETŐSÉGEKET TEKINTVE IS
NEHEZEBB HELYZETBEN VAN

drágább. Ezért is van annak nagy jelentősége, hogy hányan tudtak és tudnak majd a következő években élni a beruházás támogatási és az egyéb külső finanszírozási lehetőségekkel.

Milyen kihívásokkal kell szembenéznük a gazdálkodóknak?

Sohasem volt könnyű szakma a miénk, de az a helyzet, ami most van, az különösen megnehezíti a gazdák életét. Az állattenyésztés jövedelmezősége, az egységnyi munka és tőke ráfordítás hozadéka „békeidőben” sem tudta megközelíteni a növénytermesztését. Az utóbbi időszakban a gabona és fehérjenövények ára az egekbe szökött - noha drágult a műtrágya és szinte valamennyi növénytermesztési input anyag ára - a különbség tovább nőtt. Sokkal több munkával és befektetéssel sem tudunk sokszor egyről a kettőre jutni, a tartalékképzésről ne is beszéljünk. Szóval adott egy eleve hátrányos helyzet, amihez jön a szélsőséges klíma- és állatvédő aktivisták kicsi, de annál hangosabb és agresszívebb kórusa által gerjesztett állattenyésztés ellenes propaganda. Szeretnénk, ha minél több emberhez eljutnának a mi üzeneteink is. A józan többség nem akarja a világot kiforgatni sarkaiból, és megérti, hogy nem velünk van a baj.

A világ rossz irányba megy, de ezeket a folyamatokat velünk együtt és nem bennünket eltaposva lehet megállítani és jó irányba terelni. Sem az emberek emésztőrendszerét, szervezetét, sem egy-egy ország vagy az egész EU gazdaságát nem lehet néhány év alatt átállítani divatos vagy sajnos sok tekintetben utópista elképzelések szerint. A normális jövőt az állattartási és vágási körülmények javítása jelenti, nem az ágazat megszüntetése. Mi európai állattenyésztők a világ legszigorúbb állatjóléti előírásait betartva, a legjobb tudásunk szerint tenyésztjük, neveljük állatainkat, a termék-előállítás átlátható, nyomonkövethető, az így készült élelmiszerek a legjobb minőségűek. Az intenzív, nagyüzemi állattenyésztés és a növénytermesztés is, a globalizmus eredménye és egyben foglya is. Az intenzív, iparszerű állattartás szélsőséges formáit mi sem támogatjuk, rengeteget dolgozunk és teszünk azért, hogy a haszonállat tartás úgy valósuljon meg, hogy állataink jól érezzék magukat. A távoli (EU-n kívüli) országokból idehozott húсок, tejtermékek és tojás ökológiai lábnyoma nagyobb az itt előállított termékekhez képest, és tartalmazhatnak szermaradványokat a hazánkban vagy az EU-ban már régen betiltott növényvédőszerből vagy gyógyszerből. Meg kell érteni, hogy nem lehet tovább terhelni a gazdákat állat- és klímavédő többlet beruházásokkal. A termelés visszafogása pedig az önellátást veszélyeztetheti. Nehéz ebből az ördögi körből kitörni. Most, hogy az élelmiszerek hirtelen nagyon megdrágultak és ellátási nehézségek, helyenként hiány lépett fel ott, ahol évtizedek óta ilyen nem volt, sokan kezdtek el gondolkodni más megoldásokon. Lehet, hogy ez hozza el a rövid élelmiszerláncok és a valóban fenntartható, környezetkímélő termelési rendszerek korszakát.

Az agrárkormányzat szabályozási és pénzügyi eszközei hogyan segítik, stabilizálják az állattenyésztési ágazatokat?

Az állattenyésztés, állati termék előállítás támogatások nélkül - kevés kivételtől eltekintve - sajnos veszteséges, de ez a világ legtöbb helyén így van. Az áruházláncokban megvásárolható hús, tej, tojás és ezek termékeinek átvételi ára, ami a bolti árral nagyon gyakran nincs összefüggésben, olyan alacsonyan van tartva, hogy jövedelmezően csak úgy lehet előállítani, ha rendkívül hatékonyan, nagy mennyiségben tud valaki termelni. Ettől eltérést az egyedi minőséget hordozó, nagy hozzáadott értéket képviselő márkák,

brandek vagy a közvetlen, illetve a rövid ellátási láncon keresztül történő értékesítés jelentenek. A mezőgazdasági termelés koncentrációjának ez a legfőbb mozgatója.

Az állattenyésztés 2010 óta tartó fejlődése jelentős részben annak köszönhető, hogy az agrárkormányzat megértette a szakma elképzeléseit és a célok megvalósításához megfelelő szabályozási és pénzügyi eszközöket rendelt. Sok szakmaiatlan jogszabályt sikerült megváltoztatni, de még messze nincs vége ennek a munkának. A jelenleg hatályos Natura 2000 rendelet például a céljával ellentétes folyamatokat generált az elmúlt évtizedben (leromlottak a gyepek és csökkent a biodiverzitásuk is). Sokat dolgozunk mostanában a legeltetés és a gyepek kezelése szakkerület gyakorlatát lehetővé tevő szabályozás kialakításán, valamint új állatjóléti jogcímek kidolgozásán húsmarhára, sertésre és baromfira.

Az állattenyésztők soha nem látott mértékű és számú támogatási jogcímen keresztül kaphatnak segítséget a tevékenységük fenntartásához, illetve fejlesztéséhez. Felsorolni nehéz mindet, ezért inkább összefoglalom. A Közös Agrárpolitika (KAP) I. pilléréből a terület-alapú támogatás mellett, termeléshez kötött támogatások formájában öt jogcímen, a KAP II. pilléréből Agrár-környezetgazdálkodási (AKG), Ökológiai gazdálkodásra történő átállás (ÖKO), őshonos és állatjóléti jogcímeneken, továbbá telepkorszerűsítési pályázatokon keresztül, a nemzeti keretből pedig több mint egy tucat jogcímen tudnak az állattenyésztők és állattartók támogatáshoz jutni. Ezek között sok olyan van, amit mi kezdeményeztünk.

Milyen specialitásokat mutat

az állattenyésztők finanszírozása?

Az állattenyésztés a növénytermesztéshez képest a finanszírozási lehetőségeket tekintve is nehezebb helyzetben van. Egyrészt azért, mert sokkal bonyolultabb és nehezebben átlátható termelési rendszerekről van szó, mint például a szántóföldi kultúrák esetén, másrészt a támogatási rendszere is összetettebb. Nem véletlen, hogy a bankok először a növénytermesztőket kezdték hitelezni és csak nagyon hosszú évek után fordultak az állattenyésztők felé. A fordulópontot a gazdasági válságokban mutatott teljesítmény jelentette, amikor a hitelintézetek rádöbbentek, hogy mennyire válságálló ágazatról van szó. Az állattenyésztők zöme egy nagyon stabil termelői kört jelent, ami abból adódik, hogy aki ebben az ágazatban dolgozik, az kitartóbb, szívósabb, ellenállóbb, mint a könnyebb munkához és jövedelemszerzéshez szokott más gazdasági szereplők. Az elmúlt években jellemző volt, hogy a bankok nyitottabbá váltak az állattenyésztési ágazatok finanszírozása felé, sőt már versenyeztek is az ügyfelekért. Ennek a kedvező folyamatnak vetett véget tavaly az input- és a takarmányárak emelkedése miatt kialakult bizonytalan helyzet. A termelők és a bankok is elbizonytalanodtak. Ez azért is szomorú, mert éppen akkor léptek egyet vissza a hitelintézetek, amikor a mostani uniós fejlesztési időszakban a legtöbb támogatási pénz áll rendelkezésre az ágazati szereplők számára. Épp az előbbi okoknál fogva az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítványnak (AVHGA) kiemelkedő szerep jut a finanszírozási kérdések kezességvállalással történő megoldásában, a hitelek folyósíthatóságában. A jövőt tekintve tehát kulcskérdés, hogy ezt a soha nem látott mennyiségű beruházási támogatást az állattenyésztők, a hitelintézetek és az AVHGA segítő partnerségével milyen hatékonyan tudják felhasználni arra, hogy ne csak felzárkózzunk a nemzetközi mezőnyhöz, hanem bizonyos állattenyésztési területeken az élre is álljunk.

Finanszírozás

AZ AVHGA SZEREPEVÁLLALÁSA A VÁLSÁGKEZELÉSBEN - A KRÍZIS AGRÁRGARANCIA PROGRAM II. SZAKASZA

A biztonságos élelmiszer-ellátás fenntartása kulcskérdés. A gabona-, olajosnövény-, takarmány-, energia- és műtrágyapiacra világszerte extrém áremelkedést idézett elő az orosz-ukrán háború. Ezért minden lehetséges eszközt meg kell ragadni annak érdekében, hogy a válság hatásait és negatív következményeit tompítani lehessen. A vállalkozások likviditását fenn kell tartani, versenyképességük erősítése céljából a beruházások megvalósításában is segítséget kell nyújtani számukra. Az agrárvállalkozások finanszírozási, hitelfelvételi lehetőségének megőrzését kiemelten segítik azok a hitelek, amelyekhez kezességvállalás kapcsolódik, valamint kezességi díjtámogatással érhető el. A mezőgazdaság, illetve a teljes élelmiszerágazat fejlődésének megalapozása érdekében az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) továbbra is aktív stabilizáló szerepet tölt be a finanszírozási feladatok megoldásában. Kedvező díjú kezességvállalást biztosít a hitelfelvételhez, amelyhez az Agrárminisztérium költségvetési díjtámogatást is nyújt. A kedvezményes kezességvállalást a jogosult vállalkozások a hitelező bankjukon keresztül igényelhetik.

Magyarországon elsőként a mezőgazdaság, az élelmiszeripar, az élelmiszer kis- és nagykereskedelem, illetve az agráriumhoz kötődő mikro-, kis- és középvállalkozások, őstermelők számára érhető el egy új kedvezményes díjú kezességvállalás, amely az AVHGA Krízis Agrárgarancia Programjának II. szakasza keretében - **2022. július 1-jétől 2022. év végéig** - igényelhető. Az új finanszírozási megoldás a COVID-19 kapcsán bevezetett átmeneti támogatási jogcím helyébe lép, amelynek fő kezdeményezettjei szintén a vidéki és agrárvállalkozások voltak. Az Európai Bizottság ugyanis 2022. június 17-én SA.102986 ügyszámon jóváhagyta a szóban forgó új, kedvezményes

hitelgarancia programot. Az orosz-ukrán háború következményeinek ellensúlyozását célzó átmeneti támogatási jogcím bevezethetővé tételével a Bizottság nem pluszforrást biztosít a gazdálkodók számára, hanem az AVHGA kedvezményes díjú kezességvállalását teszi szélesebb körben elérhetővé. Ezáltal bővülnek a finanszírozási lehetőségek. Az alapítvány így segíti az orosz-ukrán konfliktus okozta geopolitikai válság és az ahhoz kapcsolódó szankciók miatt nehéz helyzetbe került élelmiszerágazat talpon maradását. Az ezen a jogcímen nyújtott agrárkezesség ügyfél által fizetendő díja a hitelösszeg mindössze 0,25 százaléka. Az érintett vállalkozások hitelhez jutását nagymértékben segíti, hogy azok hitelfelvételéhez akár 90 százalékos alapítványi kezességvállalás és 85 százalékos állami viszontgarancia kapcsolódik.

Támogatás

TÁMOGATÁS A FAGYKÁR MEGELŐZÉSÉRE

A Vidékfejlesztési Program „**Tavaszi fagykár megelőzésére szolgáló beruházások támogatása**” című (VP3-5.1.1.1-21 kódszámú) felhívása keretében 2022. július 26-ig volt lehetőség támogatási kérelmek benyújtására. A konstrukció célja a fagykár elleni védekezés támogatása, az abból fakadó termelési kockázatok csökkentése. A mezőgazdasági termelők számára magas költséggel járó kármegeelőző beruházások megvalósításához vehető igénybe a támogatás. Azok a gazdálkodók pályázhattak, amelyek legalább 6000 euró STÉ (Standard Termelési Érték) üzemmérettel rendelkeznek és árbevételüknek minimum fele mezőgazdasági tevékenységből származik. A pályázatban elszámolható a tavaszi fagykár

megelőzését szolgáló eszközök, berendezések, technológiák beszerzése és telepítése. Így rögzített (telepített) vagy mobil (áttelepíthető) légkeverő berendezések; autonóm hőtermelő berendezések (fagyvédelmi kályhák, más fűtőberendezések); továbbá vontatott hőtermelő vagy légkeverő gépek (fűstőlő, ködképző berendezések, légkeverő, valamint fagyvédelmi gépek) rendszerbe állítása. Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás mértéke - egyéni és kollektív projekt esetén is - az elszámolható költségek 80 százaléka lehet, de az elnyert támogatás nem haladhatja meg a 100 millió forintot. A támogatási kérelmek elbírálására várhatóan a nyár és az ősz folyamán sor kerül.

Interjú

A HÚSFELDOLGOZÁS SZOLGÁLATÁBAN

A pápai húsfeldolgozás hagyományának talaján több vállalkozás nőtt ki. Nagy részük nemcsak itthon ismert, hanem a külföldi piacokon is jegyzett cégnek számít. A siker egyik biztosítéka, hogy a húsipari vállalatok háttérben szakmailag megalapozott, erős kiszolgáló vállalkozások is állnak. Ilyen a *Böllér Kft.* is.

Szakmai múltjáról, a vállalkozás alapításáról a következőket mondta Pethő Zoltán, a Böllér Kft. ügyvezetője.

A Szegedi Élelmiszeripari Főiskola elvégzése után a nagy hagyományokkal rendelkező Pápai Húskombinátban kezdtem dolgozni. Lépcsőről lépcsőre, végig járva a ranglétrán, egészen a vágóhid vezetői beosztásig jutottam. Akkor következett be változás, amikor a vágóüzem bővítése miatt a bélfeldolgozó részlegnek nem maradt hely, kiszorult a gyárból. Ez a rendszerváltás idején történt. Akkor indult a magánosítás, és mivel nagyobb lehetőséget láttam a privát szférában, elhatároztam, hogy magánvállalkozóként kezdem el a bélfeldolgozást. 1991-ben megalapítottam a Böllér Kft-t. A történethez tartozik, hogy korábban állami monopólium volt a húsipari vállalatok segédanyagokkal történő kiszolgálása, amit az Állami Húsipari Szolgáltató Vállalat látott el. Megszűnésekor gombamód nőtték ki a hasonló profilú vállalkozások, vagyis rögtön versenyhelyzetbe kerültek. Kerestem munkatársakat, befektetőket, akik ily módon üzlettársaim lettek, és zöldmezős beruházásként megépítettük a bélfeldolgozó üzemet és a hozzá tartozó raktárt. Először a húskombináttól vásárolt természetes bélféleségeket osztályoztuk, készítettük elő töltésre, majd értékesítettük a húsfeldolgozó üzemeknek, és a lakosságnak is, hiszen van egy vásárlói kör, amely húst vásárol, és saját receptjeik szerint töltenek kolbászt. Később kiterjesztettük a termékkört műbelek forgalmazásával. Amikor láttuk, hogy működőképes a vállalkozás, igény van a termékeinkre, még tovább bővítettük a terméklistát újabb fűszerekkel, fűszerkeverékekkel, adalékanyagokkal és adalékanyag keverékekkel. Jelenleg a Konyha-varázs fűszerkeverék családunkat újítjuk meg, ami a kor

követelményeinek megfelelően ízfokozó, hozzáadott adalékanyag, színezék nélkül segít a minél ízletesebb húsételek elkészítésében. Foglalkozunk még úgynevezett gasztró kiszerezésű termékek értékesítésével éttermek, szállodák és nagykonyhák részére. Az ipar kiszolgálása mellett a kiskereskedelem irányába is léptünk, a háziágásokhoz, a kolbászkészítéshez kis kiszerezésű, csomagolt bélféleségeket, fűszerkeverékeket biztosítunk. Azt mondhatjuk, hogy ebben a szegmensben piacvezetők vagyunk. Mindig fontosnak tartottuk a disznóvágást. A magunk eszközeivel éltettük is ezt a hagyományt: promóciós céllal szerveztünk és szervezünk különféle böllerversenyeket, részt veszünk a vidéki fesztiválokon is. Elértük, hogy ma már közismert a „Böllér” márka.

Hogyan tudják ellátni az egész országot, milyen kereskedelmi csatornákon értékesítenek?

Szinte minden kisebb-nagyobb hazai húsipari feldolgozóval kapcsolatban állunk a nagy kombináttól az őstermelőig. A húsipar részére közvetlenül értékesítjük a segédanyagokat. A kiskereskedelmi termékeink a hazai és multinacionális üzletláncokon, valamint önálló élelmiszerboltokon, húsboltokon, az általunk üzemeltetett böllérboltokon keresztül jutnak el a felhasználókhoz. Itt a telephelyünkön is működtetünk egy böllérboltot, ami a közvetlen kapcsolattartást is lehetővé teszi a vevőkörünkkel. A nagykereskedő partnerek juttatják el a fűszereinket, fűszerkeverékeinket az üzemi étkezdékbe, az iskolák, éttermek, szállodák, kifőzdék konyháiba.

Milyen kapcsolatot sikerült kiépíteni a nagyobb felhasználó cégekkel?

Nálunk szigorúan vett gyakorlat, hogy 48 órán belül kiszállítjuk a megrendelt árut. Ehhez az kell, hogy a partner húsipari vállalat fejével akár előre is gondolkozzunk, hogy be tudjuk mérni, egy-egy vállalatnak mikor milyen termékünkre lesz majd szüksége. Azzal is támogatjuk a nagy üzletfeleinket, hogy a szállítás, a segédanyag-raktározás gondjait le vesszük a vállukról, és heti rendszerességgel csak azt szállítjuk, amire éppen szükségük van. Természetes, hogy igyekszünk hosszú távú és stabil kapcsolatot kialakítani, még ha ez finanszírozási terhet jelent is számunkra. A szoros együttműködést szolgálja, hogy egyfajta termékfejlesztést is ellátunk a húsfeldolgozó partnereink körében. Ehhez azt kell tudni, hogy házon belül van egy mini húsüzemünk, ahol kísérleti jelleggel tudunk kisebb mennyiségű termékeket előállítani. Az ipari üzemekben lévő gépekkel, berendezésekkel nem lehet kis mennyiségekkel kísérletezni. Mi itt akár öt kiló párizsit is tudunk készíteni, míg egy húsipari vállalatnál 200 kilóval kezdődik a gyártás. A partnereinket megkíméljük attól, hogy akár többszöri próbagyártással terheljük a termelést. Az új termékek megalkotásában többféle úton indulhatunk el. Vannak saját fejlesztéseink, ötleteink, de ha például külföldi kiállításokon, termékbörzéken számunkra érdekes terméket, eljá-

PETHŐ ZOLTÁN

NÁLUNK SZIGORÚAN VETT GYAKORLAT, HOGY 48 ÓRÁN BELÜL KISZÁLLÍJUK A MEGRENDELT ÁRUT.

A KÖZELMÚLTBAN ÉPÍTETTÜNK EGY 3000 NÉGYZETMÉTERES RAKTÁRAT, MERT NEM VOLT AKKORA RAKTÁRKAPACITÁSUNK, MINT AMEKKORÁRA SZÜKSÉG LETT VOLNA.

rást látunk, amiről úgy gondoljuk, hogy igény lehet rá, akkor kísérletezünk. Ha jónak találjuk a terméket, felajánljuk a húsiipari vállalatoknak, és ha van rá igény, átadjuk a technológiát, szállítjuk a fűszerkeveréket, az adalékanyagokat, és kezdhetik a gyártást. De nem ez a gyakori, általában konzultálunk egy-egy gyártóval, megfogalmazzák az elképzeléseiket, amit mi megpróbálunk megvalósítani. Bemutatjuk a terméket, és ha úgy látják, hogy piacképes, következhet az ipari méretű gyártás.

Hogyan oldják meg a fejlesztés és az átlagosnál nagyobb készletek finanszírozását?

A húskészítmények piaca telített, a hazai feldolgozóknak nemcsak egymással, hanem a külföldiekkel is fel kell venniük a versenyt. Ebben nekünk, kiszolgálóknak is nagy szerepünk van, ami az általánostól eltérő gazdasági terhet is ró ránk. A folyamatos fejlesztéshez, vagy éppen a jelentős készletek finanszírozásához stabil anyagi háttér szükséges. Ennek megteremtésében és fenntartásában nagy segítség számunkra a Takarékbank. 1991 óta folyamatosan építkezünk, a közelmúltban építettünk egy 3000 négyzetméteres raktárat, mert nem volt akkora raktárkapacitásunk, mint amekkorára szükség lett volna. Ebben is nagy segítséget jelentett a Takarékbank hitele és az, hogy a hitel mögött az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezessége áll. A későbbiekben is ugyanilyen együttműködéssel számolok, hiszen a bank pontosan ismeri a céljainkat, a gazdálkodásunkat. Bár ma már olyan szintre értünk, hogy komoly épületberuházás nem szükséges, de állandóan kell a gépeinket cserélni, illetve a tevékenység sajátosságából adódik, hogy folyamatosan magas a készletszintünk, ami az átlagosnál nagyobb finanszírozást tesz szükségessé.

A tervekről szólva a következőket mondta Pethő Zoltán:

Mindenképpen fejlesztünk, hiszen aki nem fejleszt, lemarad. A fő irány most a különféle „mentes” élelmiszerek előállítására. Ez bonyolult kérdés, mert annak idején meghatározott céllal építették be az adalékanyagokat az élelmiszerekbe, mindnek volt valamilyen hasz-

na, az egyik színezte, a másiktól jobb lett az élelmiszer állaga, kellemesebb lett az íze, stb. Ha most mindezt ki akarjuk váltani, akkor vagy veszít a termék az állagából, vagy kevésbé lesz ízletes, ahhoz, hogy ugyanolyan, vagy jobb ízű legyen, valami mással, elsősorban természetes anyaggal pótoljuk. Ez viszont költséges dolog, végül is mindennek ára van, de nem mindegy, hogy mekkora az árnövekedés. Ez komoly egyensúlyozást jelent a termékfejlesztésben. Másik terület az új piacok keresése. Ilyen a gasztró üzletág, amely forgalma a pandémia következtében visszaesett, de sikerült tartani a kapcsolatot a partnereinkkel annak reményében, hogy a vendéglátóhelyeken elsőnek nyitjuk az ajtót. Még csak kezdeti lépéseket tettünk a sütőipar irányába, de úgy látjuk, hogy ez az iparág is újabb lehetőséget tartogat számunkra. Összességében azt mondhatom, hogy folyamatosan fejlesztünk azért, hogy partnereink és mi is az élvonalban maradjunk.

Támogatás

AZ AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY KEZESSÉGI DÍJAINAK CSÖKKENTÉSE

A változó nemzetközi és hazai gazdasági közegben (a COVID-járvány, majd az orosz-ukrán háború kedvezőtlen gazdasági hatásai, a nemzetközi együttműködési rendszer átrendeződése stb.) egy, az eddiginél kiszámíthatatlanabb és minden bizonnyal növekvő kockázatokot hordozó időszakban az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítványnak (AVHGA) a korábnál is meghatározóbb szerep jut a finanszírozási feladatok megoldásában, támogató intézményi szerepe még hangsúlyosabbá válik. Napjainkban új, tartós feszültségek mutatkoznak: így az agrártermelés inputjainak - mint például a vegyszerek, az energiahordozók, a beruházási eszközök - áremelkedése és megnehezült beszerzése, az élelmiszertermelési és értékesítési láncok vagy a logisztikai rendszer akadozása, az energiaellátás biztonságának újraértelmezése. Az agrárium hosszabb távon is költségemelkedést, jövedelem-átrendeződést kénytelen elszenvedni.

Az alapítvány a pénzügyi rendszer stabil intézményeként a vidéki és az élelmiszer-gazdaságban tevékenykedő mezőgazdasági, feldolgozó vállalkozások és az azokat finanszírozó bankok számára egyfajta védőhálózt kínál. Kedvezményes kezességvállalása révén a hitelezési kockázatok csökkennek: a banki finanszírozásért folyamodó vállalkozások fedezeteiket ki tudják egészíteni, vagy helyettesíteni tudják kedvező feltételekkel. Az adott helyzetben és a szigorodó monetáris politikai követelmények miatt természetesen a bankok

hitelnyújtása is szigorúbb (kamatok, fedezeti követelmények) lesz. Az alapítvány főleg az állami és kisebb részben az európai uniós viszontgaranciára támaszkodva a banki hitelezési kockázat 80-90 százalékát is képes átvállalni. Az agráriumhoz kapcsolódó vállalkozások így könnyebben juthatnak hitelhez, a bankok pedig a kockázatosabb hiteleket is ki tudják helyezni.

Az AVHGA arra törekszik, hogy az uniós szabályok által lehetővé tett, legnagyobb kedvezménnyel kalkulált díjjal legyen elérhető a kezessége. Ennek megfelelően 2022. július 1-jétől kedvezményes és piaci kezességi díjait tovább mérséklődtek. Eszerint az agrárcélú forgóeszköz és garancia ügyletek ügyfél által fizetendő kedvezményes díjkulcsai (az ügylettől függően) a kezességgel biztosított hitelösszeg 0,24-0,29 százalékára, a vidékfejlesztési célú garancia ügyletek kedvezményes díjkulcsai pedig 1,04 százalékra csökkentek. Az agrárcélú ügyletek kedvezményes díjaihoz az Agrárminisztérium díjtámogatása kapcsolódik. Az Európai Bizottság által jóváhagyott módszertan szerint kalkulált piaci kezességi díjak valamennyi ügylet esetében mérséklődtek. Az alacsonyabb piaci díjak mellett a vállalkozások támogatási keretét kevésbé terheli a kedvezményes díjon kiadott kezesség, vagyis nagyobb mértékben juthatnak hozzá ehhez.

Támogatás

KÁRENYHÍTÉSI HOZZÁJÁRULÁS MEGFIZETÉSE

A Magyar Államkincstár 2022. július 31-ig határozatban értesíti a Magyar Kárenyhítési Rendszerben tag mezőgazdasági termelőket a kárenyhítési hozzájárulás-fizetési kötelezettségük összegéről. Az idei egységes kérelemben bejelentett területméretek és természetű növénykultúrák figyelembevételével megállapított kárenyhítési hozzájárulásnak **2022. szeptember 15-ig** kell megérkeznie a Kincstár számlájára. Káresemény bejelentésére, illetve kárenyhítő juttatásra az a gazdálkodó jogosult, amelyik időben befizette a szóban forgó hozzájárulást. Abban az esetben, ha valamely gaz-

dálkodó nem kapja meg időben a kincstári fizetési határozatot, kezdeményeznie kell a Kincstárnál annak pótlását. A kárbejelentés alapján eljáró szerv a károsodással érintett terület szerint illetékes megyei kormányhivatal lesz.

dálkodó nem kapja meg időben a kincstári fizetési határozatot, kezdeményeznie kell a Kincstárnál annak pótlását. A kárbejelentés alapján eljáró szerv a károsodással érintett terület szerint illetékes megyei kormányhivatal lesz.

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kedvezményes díjú kezességvállalása révén támogatja a gazdálkodókat fejlesztéseik megvalósításában, versenyképességük növelésében.

Az AVHGA kezessége segít, ha a vállalkozás:

- pályázni kíván beruházásokhoz kapcsolódó támogatásokra, de az induláshoz szükséges önrészt csak hitelekkel tudja előteremteni
- beruházási hitelt szeretne felvenni
- növelni szeretné a forráshoz jutás esélyét
- meglévő fedezeteit nem kívánja jelzáloggal terhelni
- rövid távú finanszírozás céljából forgóeszköz vagy folyószámlahitel igénylését tervezi
- kedvezőbbé tenné a bankkal való tárgyalási pozícióját, például más fedezet kiváltásával
- kevés fedezetként bevonható vagyonnal, ingóval vagy ingatlanral rendelkezik hitelfelvételkor

Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46. | 1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760 | E-mail: office@avhga.hu | www.avhga.hu

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**

A vidékért kezesskedünk

Támogatás

A MÉHÉSZETI TEVÉKENYSÉG TÁMOGATÁSA

A Vidékfejlesztési Programban 2022. június 20. és július 19. között volt hozzáférhető a 10 milliárd forintos keretösszegű „**Méh állatjóléti támogatás**” című (VP3-14.1.2-22 kódszámú) pályázati felhívás. A kiírás a méhcsaládok ökoszisztéma-szolgáltató képességének fejlesztését célozza meg azáltal, hogy támogatást nyújt a méhek jólétét szolgáló higiéniai, állatvédelmi körülmények, feltételek biztosításához. A méhcsaládok egészsége, kiegyensúlyozott fejlődése, nyugalma elősegítésével ugyanis a méhcsalád ellenállóbb lesz a betegségekkel szemben, így az egészséges méhcsalád kiegyensúlyozott ökoszisztémát biztosító szerepe is megerősíthető.

Azok a méhészek juthatnak vissza nem térítendő támogatáshoz, amelyek szerepelnek az Agrárminisztérium nyilvántartásában. Ugyanakkor a támogatást igénylő gazdálkodónak a tartási helyek, a tenyészetek és az ezekkel kapcsolatos egyes adatok országos nyilvántartási rendszeréről szóló 119/2007. (X.18.) FVM rendelet szerint bejelentett és nyilvántartott, a kérelem beadását megelőzően legalább 3 éve meglévő méhtenyéssel kell rendelkeznie.

A konstrukció keretében a méz visszahagyására vonatkozó kötelezettség betartása a támogatott tevékenység. A támogatást igénybe vevő méhész köteles az érintett méh-tenyészetben, méhcsaládonként, évenként egy alkalommal, a mézelvételkor (pergetéskor) 4 kg mézet visszahagyni. A méz visszahagyására vonatkozó kötele-

zettség teljesítéséért 15 euro/méhcsalád/év - forintra átszámított - támogatásban részesülhet. A szóban forgó kötelezettségvállalás a 2022. július 1. és 2024. december 31. közötti időszakra vonatkozik. A támogatás kifizetési kérelmet az egységes kérelemről szóló rendelet szerinti egységes kérelem részeként évente, a rendeletbe foglalt szabályoknak megfelelően kell elektronikusan, ügyfélkapun keresztül benyújtani. Az adott évi támogatás a szükséges adminisztratív és helyszíni ellenőrzések elvégzése után kerül kifizetésre.

Támogatás

AGRÁRBIZTOSÍTÁSI DÍJTÁMOGATÁS

A Vidékfejlesztési Program keretében meghirdetett a „**Mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatás**” című (VP3-17.1.1-16 kódszámú) pályázat a leggyakoribb természeti és időjárási kockázatokra kötött mezőgazdasági biztosítások díjához nyújt támogatást a növénytermesztéssel foglalkozó termelők részére. Az Agrárminisztérium abból a célból, hogy minél több gazdálkodó, minél nagyobb területre vegyen igénybe mezőgazdasági biztosítást, a díjtámogatás éves keretösszegét évről évre emelte. 2022-ben így már 13 milliárd forint támogatási forráshoz lehet hozzájutni. Az érintett mezőgazdasági termelők legfeljebb 70 százalékos biztosítási díjtámogatásban részesülhetnek, amely csak a ténylegesen megfizetett biztosítási díj alapján nyújtható. A biztosítási szerződés díja akkor támogatható, ha a Magyar Államkincstár és a biztosítók közötti megállapodás szerint rendelkezésre álló kárhányad értékek alapján a biztosítási díjak reálisak, ésszerűek és az Irányító Hatóság eljárásrendje szerint jóváhagyásra kerültek. A keret túligénylése esetén a maximális támogatási szint arányosan csökken. A támogatást igénylők még ez évben is jogosultak támogatási kérelem benyújtására az egységes kérelem beadására rendelkezésre álló határidőn belül. A beérkezett támogatási kérelmek egyszerűsített kiválasztási eljárásrend alapján kerülnek elbírálásra.

A díjtámogatott „A” típusú mezőgazdasági biztosítás többek között árpára, búzára, rozsrá, napraforgóra, kukoricára, káposztarepcére, almára, körtére, szőlőre, csonthéjas és héjas gyümölcsökre köthető, és a jégeső, tűz, vihar, aszály, felhőszakadás, árvíz, téli, tavaszi és őszi fagyok okozta károk mérséklésére szolgál. A második, „B” típusú biztosítás a jégeső, vihar, felhőszakadás, árvíz, tűz, téli, tavaszi és őszi fagyok okozta károokra köthető például dinnyére, málnára, paprikára, paradicsomra, zabra, szilvára, barackra vagy cseresznyére. A harmadik, „C” típusú biztosítás ugyancsak a jégeső, aszály, árvíz, téli, tavaszi és őszi fagyok, felhőszakadás, vihar és tűzkár ellen köthető az előbbieken túli szántóföldi növénykultúrákra.

Támogatás

AZ ÉV VÉGÉIG ELÉRHETŐ AZ ERDŐSÍTÉSI PÁLYÁZAT

Az erdészeti tevékenységekhez kapcsolódó pályázatok a Vidékfejlesztési Program átmeneti 2021-es és 2022-es éveiben is elérhetők. Így az „Erdősítés támogatása” című (VP5-8.1.1-16 kódszámú) pályázati felhívás keretében a támogatási kérelmek végső beadási határideje **2022. december 31.** A konstrukció célja a klímaváltozás hatásainak csökkentése, a szél és vízerózió elleni védekezés, valamint a faanyag, mint környezetbarát nyersanyag és megújuló energiaforrás iránti bővülő igény kielégítése érdekében az erdőterület növelése. A támogatási keretösszeg erdőtelepítés esetén több mint 103 milliárd forint; az ipari célú fás szárú ültetvények létrehozása esetében pedig kb. 11,5 milliárd forint. Az erdőtelepítési támogatás igénybevételére a támogatást igénylő akkor jogosult, ha jogszerű földhasználóként rendelkezik a tervezett erdőrészlet elhelyezkedése szerint illetékes erdészeti hatóság által, az erdőről, az

erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009 évi XXXVII. törvény alapján jóváhagyott jogerős, nevére szóló erdőtelepítési engedéllyel. Az ültetvénytelepítési támogatás igénybevétele pedig akkor lehetséges, ha a támogatást igénylő jogszerű földhasználóként rendelkezik a fás szárú ültetvényekről szóló 135/2017. (VI.9.) Korm. rendelet szerinti igazolással. A legkisebb támogatható terület 0,5 hektár. A nyertes gazdálkodók fatípusonként (például tölgy, bükk, fenyő, akác stb.) meghatározott, hektárra vetített vissza nem térítendő telepítési támogatáshoz juthatnak hozzá. A kiegészítő fejlesztések (például kerítés, padka, erdőszegély kialakítása stb.) ugyancsak támogathatók. Az értékelési határnapokig benyújtásra került projektek együttesen kerülnek elbírálásra. Most a 2022. augusztus 30-i határnapig lehet pályázatokat benyújtani.

Támogatás

ÖNTÖZÉSFEJLESZTÉS ALAPÍTVÁNYI SEGÍTSÉGGEL

A hazai mezőgazdaságnak egyre gyakrabban kell megbirkóznia vízgazdálkodási problémákkal, amelyek a terméseredményre, a hatékonyságra és az ellátásbiztonságra is komoly hatással vannak. Ezt mutatják a 2022. évi folyamatok is. Az Alföldön súlyos az aszály mértéke, a talaj felső egyméteres rétegéből mintegy 130 milliméternyi víz hiányzik a telítettséghez, így a talajnedvesség is kritikusan alacsony. A kalászosoknak és a repcének már nemigen segít a remélt csapadék, az őszi árpa betakarítása a szokásos idő előtt elkezdődött.

A ráfordítás-igényes és nagy körülmények között igénylő öntözésfejlesztés hosszútávon hozzájárulhat az állandósuló gondok megoldásához, amelyet a Vidékfejlesztési Program (VP) pályázatai is segítenek. Most két kiírás is elérhető. Az egyik „A mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése” című (VP2-4.1.4-16 kódszámú) pályázat, amelyben a vízvisszatartást, a vízkészlet-gazdálkodást, az öntözési technológiák elterjesztését, a felszíni és felszín alatti víztestek kezelését szolgáló fejlesztések vissza nem térítendő támogatására közel 100 milliárd forint áll rendelkezésre. A kérelmek benyújtására még az év végéig, több szakaszban van lehetőség. A másik „Az öntözési közösségek együttműködésének támogatása” című (VP5-16.5.2-21 kódszámú) konstrukció, amely 2,3 milliárd forint vissza nem térítendő támogatással a mezőgazdasági termelők önkéntes együttműködését, öntözési közösségeinek létrejöttét ösztönzi, a célból, hogy az öntözéses gazdálkodást hatékonyan megszervezzék. A pályázatok beadása **2022. december 30-ig** lehetséges.

A termelékenységjavító, hatékonyságerősítő, a piaci alkalmazkodást megalapozó öntözési beruházások megvalósulásához elengedhetetlen, hogy a bankok aktívan hitelezzék a fejlesztést végrehajtó

gazdálkodókat. A mostani, kockázatokkal terhelt időszakban, a pénzügyi rendszer stabil szereplőjeként, az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) az agrárszektorban tevékenykedő vállalkozások és az azokat hitelező bankok számára nyújt védőhálót. Állami és részben európai uniós viszontgaranciára támaszkodva, a banki hitelezési kockázat döntő hányadát képes átvállalni, az uniós szabályok által lehetővé tett, legnagyobb kedvezményrel kalkulált díjjal. Az AVHGA segítségével a hosszabb időszak alatt megtérülő öntözésfejlesztési beruházásba belevágó agrár-vállalkozások a szigorodó finanszírozási kondíciók (például kamatok, fedezeti követelmények) mellett is hitelhez tudnak jutni.